

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 624

гр. Стара Загора, 14.05.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на четиринадесети май през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

като разгледа докладваното от Атанас Д. Атанасов Въззивно частно гражданско дело № 20265500500296 по описа за 2026 година

Производството се води по реда на чл.274, ал.1 т.2 от ГПК и чл.248, ал.3, изр.П-ро от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/ и сл.

Образувано е по частна жалба на „С.-К.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр. Ш., ***, представлявано от законен представител: С.Н.Т., действащ чрез Адвокатско дружество“ Н., У., М.“, чрез адв. Х. М., срещу определение № 48/28.01.2026 г., постановено по гр.д.№ 519/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево, с което е отхвърлено искането му за изменение на решение № 145/18.12.2025 г. в частта за разноските.

Твърди се, че обжалваното определение е неправилно, и се излагат доводи, че е налице злоупотреба с право, т.к.от представения договор за правна защита и съдействие не може да се установи, че касае конкретното дело, и не удостоверява страните по него да са в близки отношения.

Неправилността на обжалваният съдебен акт се обосновава и посредством доводи за несъответствие на присъденото адвокатско възнаграждение с действителната фактическа и правна сложност на делото.

Определението на първоинстанционния съд се обжалва като неправилно и по отношение на оставянето без уважение искането на дружеството за изменение на решението в частта за разноските чрез присъждане на направените от него по делото разноски за адвокатско възнаграждение в пълен размер.

В тази връзка се излагат доводи за неправилност на извода на съда, че не се установява платеното адвокатско възнаграждение да се отнася за насрещния иск, което обстоятелство се установявало от представения от страната списък на разноските.

Претендира се отмяна на обжалваното определение и постановяването на ново, с което първоинстанционното решение бъде изменено в частта за разноските като такива не бъдат присъждани на насрещната страна, а евентуално – бъдат присъдени разноски в по-нисък размер.

В срока за отговор на частната жалба такъв е подаден от адв. Д. Г. – пълномощник на ищеца С. П. Д., с който жалбата се оспорва като неоснователна.

Излагат се доводи, че не е налице твърдяната от частния жалбоподателя злоупотреба с право, а присъденото адвокатско възнаграждение е съобразено с фактическата и правна сложност на делото.

Претендира се потвърждаването на обжалваният съдебен акт.

След обсъждане на становищата на страните и материалите по делото съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Гр.д.№ 519/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево е образувано по искова молба на С. П. Д., действаща чрез адв. Д. Г., срещу „С.-К.“ АД, с която е предявен отрицателен установителен иск за сумата от 3678,56 лв., като недължима по недействителен договор за заем между страните.

В производството ищецът е бил представлявана от адв. Д. Г..

С договор за правна защита и съдействие, сключен между С. П. Д. и адв. Д. Г., е било уговорено адвокатът да окаже безплатна процесуално представителство на С. П. Д. на основание чл.38, ал.1 , т.3 пр.2 от Закона за адвокатурата – оказване на правна помощ на близък.

За съвместно разглеждане в производството са приети насрещни евентуално съединени искове на „С.-К.“ АД срещу С. П. Д. за присъждане на сумата от 1000 лв., представляваща главница по договора за заем, респ. чистата стойност на заема.

От страна на ищеца е подаден отговор на насрещната искова молба, с който насрещния иск е оспорен като неоснователен. Изложени са подробни съображения.

Делото е приключило след проведено едно открито съдебно заседание, в което страните или техните пълномощници не са участвали, не са събирани доказателства и не са извършвани процесуални действия с тяхно участие.

Преди провеждането на заседанието адв. Д. Г. е подал до съда писмено становище, с което е изразил становището си по съществуващия на правния спор.

С постановеното по делото решение съдът е обявил договора за заем за недействителен/нищожен; отхвърлил е главния насрещен иск и е уважил евентуалния такъв, като е присъдил в полза на С. П. Д. разноски от 147,14 лв. за платената държавна такса, а в полза на адв. Д. Г. адвокатско възнаграждение от 480 лв., с ДДС, определено по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата.

В полза на „С.-К.“ АД е присъдил единствено разноски в размер на 50 лв. за платената държавна такса по насрещния иск.

В срока за изменение на решението в частта за разноските ответникът „С.-К.“ АД е подало молба, с която е поискало изменението му чрез неприсъждане на разноски поради злоупотреба с права по смисъла на чл.3 от ГПК от страна на ищеца, евентуално намаляването на разноските за адвокатско възнаграждение. Поискало е и присъждане на разноските, направени от дружеството за адвокатско възнаграждение в размер на 360 лв., с ДДС.

С обжалваното определение съдът е оставил без уважение искането за изменение на решението по отношение на присъденото адвокатско възнаграждение на адв. Д. Г., като е приел, че е налице договор за правна защита и съдействие, който с оглед изхода на делото установява основанието за присъждането на възнаграждение, както и че присъденото адвокатско възнаграждение съответства на фактическата и правна сложност на делото.

Изменил е решението в частта за разноските като е присъдил в полза на „С.-К.“ АД за разноски за платено адвокатско възнаграждение сумата от 180 лв., с ДДС. Приел е, че представеният договор за правна защита и съдействие не установява каква част от възнаграждението е платено за защита срещу предявения от ищеца иск и каква- за защита по насрещния иск, поради което е присъдил разноски в половин размер.

При така установените правно-релевантни факти съдът направи следните правни изводи:

Частната жалба е редовна, т.к. отговаря на законовите изисквания за съдържание и приложения, и е допустима, т.к. е подадена от правно-легитимирано лице, срещу подлежащ на институционален контрол съдебен акт, в законоустановения срок за обжалване.

Разгледана по същество частната жалба се преценява от съда за частично основателна по следните съображения:

Нормата на чл.78, ал.1 от ГПК признава право на ищеца при уважаване на иска да получи заплатените от него във връзка с воденето на делото държавни такси и възнаграждение за един адвокат, респ. да ги получи съразмерно на уважената част от иска.

Съгласно чл.38 от Закона за адвокатурата адвокатът има право да окаже безплатно правна помощ на определени категории лица, сред които и „близки“.

В случай, че делото бъде решено в полза на страната, която е получила безплатната правна помощ, то адвокатът има право на възнаграждение, което се определя от съда по реда на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата, а загубилата делото страна се осъжда да го заплати на адвоката.

В случая с исковата си молба ищецът е представил договор за правна защита и съдействие от 23.07.2025 г., от който е видно, че С. П. Д. и адв. Д. Г. са договорили адвокатът да осъществи правна защита и съдействие на възложителя, изразяваща се в извършването на редица процесуални действия, а именно: изготвяне и депозиране на искова молба, възражение срещу заповед за изпълнение или отговор на искова молба и процесуално представителство във връзка със сключени договори за кредит и договори за предоставяне на гаранция/поръчителство, по които клиентът е страна, връщане на платени при начална липса на основание суми, прогласяване на целия договор или отделни клаузи за нищожни, включително за защита на личните данни и образуване на изпълнителни дела.

С този договор на практика клиентът е овластил адвоката си да му окаже пълна защита в качеството му на потребител по сключени договори за потребителски кредит и именно този предмет свързва договора с конкретното дело, по което на адв. Д. Г. е присъдено адвокатско възнаграждение за защитата на ищеца в качеството му на потребител по договор за потребителски кредит.

Действително с оглед на съдържанието на договора може да се приеме, че той има характера на типов договор, на в закона не се съдържа забрана адвокатите да оформят договорните си отношения със своите клиенти с идентичен предмет на сключваните договори чрез използването на типова бланка.

Именно такава бланка е използвана и от пълномощника на „С.-К.“ АД - Адвокатско дружество“ Н., У., М.“ в настоящото и в първоинстанционното производство, а от съдържанието ѝ е видно, че може да бъде използвана във всички дела, по които дружеството е страна.

С конкретния договор е уговорено адв. Д. Г. да окаже безплатна правна помощ на С. П. Д., т.к. е негов близък, а в хипотезата на присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата съдът няма право да контролира суверенната преценка на адвоката кое лице е определило като свой близък, т.к. в закона не се съдържа легална дефиниция на понятието „близък“, а съгласно житейската практика това понятие може да обхваща различни категории лица, по отношение на които адвокатът да изпитва емоционална обвързаност.

Неоснователно е и възражението, че размерът на възнаграждението не съответства на действителната фактическа и правна сложност на делото.

Делото няма никаква фактическа стойност, т.к. спорът между страните се отнася до правото, а правната му сложност не е висока.

В производството по делото обаче адв. Г. е оказал правна защита и съдействие на ищеца както по предявения от него иск, така и по предявените срещу него насрещни иски.

Ето защо възнаграждение в размер на 400 лв. без ДДС, и 480 лв., с ДДС, се явява адекватно на положеният от адвоката труд, определящ се в случая от предмета на спора, касаещ защита на ищец - потребител, и фактически извършената от адвоката работа по делото, изразяваща се в изготвяне и подаване на исковата молба, изготвяне и подаване на отговор на насрещната искова молба и изготвяне и подаване на молба, съдържаща аргументите за основателността на исковете, без участие в открити съдебни заседания.

Като измерител на обичайната себестойност на адвокатския труд съдът намира, че следва да използва размерите, предвидени в Наредбата за възнагражденията за адвокатска работа.

Съблюдавайки актуалната практика на ВКС настоящият съдебен състав изостави досегашната си практика, обективирана в множество постановени актове по дела с идентичен предмет, че измерителят на себестойността на адвокатския труд следва да бъде Наредбата за заплащането на правната помощ.

Вземайки предвид разпоредбите на НВАР се обосновава изводът, че присъденото на адв. Д. Г. възнаграждение е значително по-ниско по размер от предвидените в този подзаконов нормативен акт размери на възнагражденията, които се явяват обичайни за договаряне като цена на адвокатския труд.

Възнаграждението следва да бъде определено с ДДС, т.к. представлява облагаема доставка по ЗДДС.

Основателно е искането на частния жалбоподател за изменение на решението по отношение на присъдените в полза на дружеството разноски за платено от него адвокатско възнаграждение.

От представените от „С.-К.“ АД доказателства се установява, че между дружеството и Адвокатско дружество“ Н., У., М.“ е сключен рамков договор за осъществяване на защита по дела срещу множество длъжници по договори за потребителски кредит.

От платежното нареждане и видно, че по този договор е било заплатено възнаграждение в размер на 14040 лв., с ДДС, с посочено основание : адв. възнаграждение за изготвяне на ИМ/ОИМ/НИМ/ВЖ и процесуално представителство съгласно опис, а от приложения опис е видно, че по делото срещу С. П. Д. е заплатено възнаграждение в размер на 360 лв., с ДДС.

В представения от страната списък на разноските е отразено, че това възнаграждение е заплатено за осъществяване на правна помощ и процесуално представителство и защита по насрещната искова молба.

Именно чрез списъка, който представя, страната, която претендира разноски ги индивидуализира по размер и основание.

Липсва основание да се приеме, че заплатеното възнаграждение от дружеството се отнася и до защита по предявения срещу него иск, както е приел първоинстанционният съд

По изложените съображения въззивният съд намира обжалваното

определение за отчасти неправилно, поради което следва да бъде отменено в частта му, в която е оставено без уважение искането за изменение на решението в частта за разноските чрез присъждането на платеното адвокатско възнаграждение от „С.-К.“ АД в пълен размер.

Решение № 145/18.12.2025 г. следва да бъде изменено като в полза на дружеството бъдат присъдени разноски за още 180 лв., с ДДС, равняващи се на 92,03 евро.

В частта му, в която е оставено без уважение искането за изменение на решението в частта за разноските чрез неприсъждане на разноски за адвокатско възнаграждение на адв. Д. Г. или намаляване на размера на присъденото, обжалваното определение е правилно и като такова следва да бъде потвърдено.

Относно разноските в настоящото производство:

Не са налице процесуалните предпоставки за присъждане на разноски.

Относно обжалваемостта на настоящият съдебен акт:

На основание чл.274, ал.4 от ГПК определението не подлежи на касационно обжалване, т.к. съдебният акт, чието изменение в частта за разноските се претендира, не попада в обхвата на касационния контрол с оглед цената на предявените искове.

По изложените съображения и на основание чл.278, ал.4 от ГПК и чл.271, ал.1 пр.3-то от ГПК Окръжен съд – Стара Загора

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 48/28.01.2026 г., постановено по гр.д.№ 519/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево в частта му, в която по молба на „С.-К.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр. Ш., ***, представлявано от законен представител: С.Н.Т., действащ чрез Адвокатско дружество“ Н., У., М.“, чрез адв. Х. М., за изменение на решение № 145/18.12.2025 г. в частта му за разноските на дружеството е присъдено адвокатско възнаграждение в размер от 92,03 евро /деветдесет и две евро и три цента/, вместо което **ПОСТАНОВЯВА :**

ИЗМЕНЯ решение № 145/18.12.2025 г. по гр.д.№ 519/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево като **ОСЪЖДА** С. П. Д., ЕГН – *****, с адрес:

гр.Р., *** да заплати на „С.-К.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр. Ш., ***, представлявано от законен представител: С.Н.Т., за разноски за платено адвокатско възнаграждение сумата от 360 лв., с ДДС, равняваща се на 184,07 евро / сто осемдесет и четири евро и седем цента/.

ПОТВЪРЖДАВА определение № 48/28.01.2026 г., постановено по гр.д. № 519/2025 г. по описа на Районен съд – Раднево в частта му, в която е оставена без уважение молбата на „С.-К.“ АД, ЕИК № ***, със седалище и адрес на управление: гр. Ш., ***, представлявано от законен представител: С.Н.Т., за изменение на решение № № 145/18.12.2025 г. по гр.д.№ 519/2025 г. в частта му за разноските чрез неприсъждане в полза на адв. Д. Г. на адвокатско възнаграждение или намаляване на размера на присъденото му възнаграждение.

Определението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____